Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 1 juli 1960
*'s Morgens te 9.30 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Amstelhotel en Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President De Quay en de Ministers Van Aartsen, Beerman, Cals, Klompé, Korthals, Luns (alleen bij de punten 13, 25a tot 25f), Marijnen, De Pous, Van Rooy, Toxopeus, Visser en Zijlstra.
Tevens is aanwezig Staatssecretaris Van Houten.
Secretaris: J. Middelburg.

2. *De kwestie van de spijtoptanten* (Zie notulen Ministerraad van 24 juni 1960, punt 28a.)
Minister *Zijlstra* wijst erop, dat het niet mogelijk is een tweede groep uit Indonesië naar Nederland over te brengen, zoals met de groep Ambonnezen is gebeurd.

Minister *Van Aartsen* voegt hieraan toe, dat men het toelatingsprobleem niet los kan zien van de directe opvangcapaciteit en de andere opvangproblemen. Spreker is geschrokken van het grote aantal, waarom het gaat, aangezien de toegelatenen tenslotte allemaal woningen zullen moeten hebben.

Minister *Toxopeus* stelt de vraag in hoeverre vanwege de Hoge Commissaris in Indonesië indertijd aandrang is uitgeoefend om voor het Indonesische staatsburgerschap te opteren. Minister *Beerman* antwoordt, dat hij de rede van de Hoge Commissaris Lamping hierover heeft gezien, waarin deze alleen zei, dat het van Nederlandse zijde niet kwalijk zal worden genomen als Nederlanders in Indonesië voor het Indonesische staatsburgerschap opteren. Minister *Cals* verwacht, dat in de Kamer wel zal worden gesteld, dat ambtenaren van het hoge Commissariaat tot bedoelde optie hebben geadviseerd. Dit zijn echter risico's waarvoor men de Nederlandse staat niet aansprakelijk kan maken.

Minister *Beerman* merkt op, dat de Kamercommissie (en de Kamer) op het standpunt staat, dat de gehele groep, die een optierecht had, naar Nederland moet worden overgebracht, waartegenover de Regering als haar beleid verdedigt, dat dit alleen bij een sterkere band met Nederland en in persoonlijke noodgevallen mogelijk is. De moeilijkheid voor dit beleid is, dat er niet een voldoende beoordelingsapparaat in Indonesië is. Spreker meent, dat geldnood of het streven naar een betere opvoeding van kinderen geen argumenten zijn, die tot visumverstrekking kunnen leiden.

Minister *Zijlstra* pleit ervoor in de brief aan de Tweede-Kamercommissie te stellen, dat indien men de lijn met betrekking tot de toelating van spijtoptanten zou willen doortrekken tot de "maatschappelijke Nederlanders" men ertoe zou moeten komen allen naar Nederland over te brengen, die ten gevolge van de souvereiniteitsoverdracht in 1949 thans in Indonesië in slechte omstandigheden zijn komen te verkeren. Het is duidelijk, dat dit onmogelijk is. Derhalve moet het beleid zodanig zijn, dat men zich richt op hen die grotere affiniteit tot Nederland hebben en die reëel in een persoonlijke noodsituatie zijn gekomen; daarbij is het getal 2.000 voor het Kabinet niet een heilig getal. Als men een andere weg zou volgen, loopt men de kans, dat de Indonesische Regering, die met het uitdrijven van de Nederlanders en de confiscatie van de Nederlandse eigendommen niet haar doeleinden heeft kunnen bereiken, zo groot mogelijke aantallen mensen op de boot naar Nederland zal zetten. Spreker wijst er voorts op, dat als de Regering de nadruk legt op de argumenten van de opvangmoeilijkheden in Nederland zij in wezen komt op het standpunt van de Kamer, die grote aantallen zou willen toelaten.

De *Minister-President* heeft aan de Kamercommissie geschreven, dat Minister Beerman nog deze week op de brief van de Commissie van 29 april zal antwoorden; spreker stelt voor, dat in thans besproken zin zal worden gereageerd. Minister *Beerman* acht het beter, dat de Minister-President, aan wie de Kamercommissie deze brief had gericht, antwoordt. De *Raad* verklaart zich hiermede akkoord.

Kenmerk: Ministerraad.
© NA, archief van de Ministerraad en onderradendoos 619
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/15963

- - -

15. *Machtiging tot het sluiten van een overeenkomst betreffende opsporing en ontginning van ijzer, nikkel, kobalt, chroom, mangaan, pyriet, platinametalen en goud- en zilverhoudende ertsen of mineralen in Nieuw-Guinea* (Wetsontwerp.)

Minister *Zijlstra* stelt voor in artikel 25 van de overeenkomst te bepalen, dat niet de Minister van Binnenlandse Zaken maar de Gouverneur bevoegd is een Regeringscommissaris aan te wijzen; voorts moet ook niet de Nederlandse Regering, maar het Gouvernement van Nieuw-Guinea zich garant stellen voor de transfer van winstbedragen. Minister *Toxopeus* zegt toe dit nog te zullen overwegen; hij stelt voor, dat de Raad met het wetsontwerp akkoord gaat, als hij met Minister Zijlstra overeenstemming heeft bereikt. De *Raad* stemt hiermede in.

- - -